

ДІАЛОГ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Тамаркіна О.Л.

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри іноземних мов

Сумського національного аграрного університету

м. Суми Україна

Технологія навчального діалогу – це одна з головних технологій особистіно-орієнтованої освіти. В останні роки освіта спрямована на розширення використання комунікацій, тому, поняття діалогу стало набувати все більш широкіх концептуальних рамок.

Діалог – це первинна і найбільш фундаментальна форма в генезисі міжособистісного спілкування, у процесі якого людина вступає в безпосередній контакт з іншими людьми, обмінюються з ними судженнями з того чи іншого питання, прагне з'ясувати те, що їй незрозуміло, підтверджує чи відкидає свою точку зору. Діалогічне спілкування не скуте жорстокою логічною послідовністю і навіть стандартними правилами граматики. У діалозі головне – заклик до співучасті, до взаєморозуміння, до спільного пошуку рішень. Діалог – це обговорення в невеликій групі учасників досить суперечливих і навіть спірних проблем. Це – обмін індивідуальними точками зору з приводу проблеми, що розглядається, у результаті якого утворюється єдине смислове поле, яке дозволяє зрозуміти і саму проблему, і один одного.

Ефект співрозуміння передбачає певну культуру діалогічного спілкування, а її відсутність приводить лише до непотрібної суперечки. Зазвичай, кожен учасник діалогу має власну точку зору на проблему, але він зіставляє її з точками зору інших учасників. У міру входження в загальне смислове поле індивідуальній свідомості відкривається те, на що раніше не зверталася увага: наявність у себе однобічності бачення проблеми. Якщо людина відкрита по відношенню до різних думок, вона може подолати свою власну однобічність. Але якщо вона не усвідомлює власної однобічності, то в

цьому випадку виникає не діалог, а конфлікт. У конфлікті кожен з учасників спору орієнтований на ствердження власної точки зору; він не прагне доброзичливо подивитись на предмет обговорення з позиції опонента, а, навпаки, прагне її ігнорувати.

Діалог – це форма взаємодії, що дозволяє шукати істину разом. Навчальний діалог – це спосіб відносин. У діалозі виявляються найважливіші форми людських відносин: взаємоповага, взаємозбагачення, співтворчість.

Існує думка, що діалогове навчання – це спеціальна форма організації учбової діяльності, яка спрямована на створення комфортних умов навчання, при яких студент відчуває успішність, свою інтелектуальну спроможність, що робить продуктивним сам процес.

Але, щоб діалог мав найбільший ефект, викладачу необхідно підгодувати студентів до цього виду роботи. Створенню ситуацій діалогічного мовлення має передувати діагностика готовності студентів до такого виду спілкування, а саме – перевірка базових знань й умінь, комунікативного досвіду, готовності викласти свою точку зору щодо даного питання, а також правильно сприйняти точку зору інших учасників діалогу. Для більш ефективного засвоєння матеріалу викладачу необхідно знайти опорні мотиви діалогу, тобто, питання й теми, обговорення яких і зацікавить студентів.

Сутність ділового навчання полягає в тому, що навчальний процес організується таким чином, що практично всі студенти виявляються залученими до процесу пізнання, де вони можуть обмінюватися думками, ідеями в умовах емоційного комфорту і творчої атмосфери на занятті.

Взаємна зацікавленість викладача й студента є спільною працею на занятті: студенти збагачуються новою цікавою інформацією, мають можливість виявити свої здібності, отримати визнання в групі; викладач задоволений співпрацею зі студентами, тим, що може віддати їм частку свого інтелектуального, духовного надбання та одержати позитивні результати. Результатом такої навчальної діяльності є перш за все удосконалення, розвиток

студента, набуття ним нових здібностей, тобто це діяльність із самовдосконалення.

Для успішної реалізації діалогового спілкування на іноземній мові, його учасники мають володіти низкою навичок та вмінь: 1) вміння виражати свої думки на іноземній мові усно та письмово; 2) володіти знаннями про структуру мови; 3) розуміти загальний зміст сказаного, за умови невеликого відсотка незнайомої лексики в тексті; 4) бажання та готовність спілкуватися з іншими людьми.

Саме це й дозволяє не лише отримати нові знання, але й розвиває пізнавальну діяльність, а також сприяє розвитку кооперації і співробітництва в процесі навчання.

Література

1. Батракова З. М. Педагогічна спілкування як діалог у культурі //Педагогіка, 2002, № 4.
2. Будніченко Є. П. Навчання діалогічного мовлення на уроках англійської мови. // Иностр. мови в школі. - 2004. - № 1, с. 17.
3. Рубіншейн С.Л. Принципы и пути развития психологии/ – М. : Просвещение, 1959. – 324 с.